

СБХ, 1504 София, ул. Шипка 6

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Изкуство, думи... 3
Международна дейност 5
Съобщения 7
Съобщения, предстоящо 8
Предстоящо, хроника 9
Изкуство, думи... 10

Оформление
Александър Стефанов

Редактор
Славяна Банкова

На корицата:
Светлин Русев –
„Константин Павлов“
от изложбата
„Константин Павлов – записки,
Светлин русев – незавършени
портрети, рисунки,
живопис“

За контакти и реклама:
тел. 02) 944 4141
02) 943 4421
факс: 02) 946 0212

info@sbhart.com
ИнфоСБХ
ISSN 1310-9448

НЕЗАВЪРШЕН ДИАЛОГ

От 14 юни до 20 юли на „Шипка“ 6 е погредена изложбата-диалог между Поета и Художника – Светлин Русев с незавършени портрети на Константин Павлов и Константин Павлов с писмата си до Светлин. Разговорът между картината и перото е прастар и познат, но разговорът между тези двама е поне за мен вълнуващ с нещо ново и по-различно.

Всяка година Светлин Русев прави голяма изложба за рождения си ден и събира дълго шествие от почитатели, поклонници и противници в някоя от столичните галерии. Този път това е първият етаж на „Шипка“ 6. След традиционния вернисаж идва ред на похвалите и статистиките – колко са картините, колко са годините...

Първото, което мога да кажа за тази изложба обаче е, че „счупи“ кроткия ритуален развой на събитията. Лесно е да я определя като неочаквана, необикновена и изненадваща... Но усещането не е точно такова.

Диалогът е елемент, който присъства в почти всяка изложба на Светлин Русев. Винаги има място специално отредено за съзерцателните му разговори с Минчо Минчев, Йордан Радичков, Богомил Райнов, Ванга... За това и сега, след многото илюстрирани книги и посветени стихотворения този разговор с поета е нещо, което очаквахме. Но изложбата надмина това очакване. Без излишна патетика, тя се яви повече като откровение за една силна духовна и приятелска връзка. Нейната хронология започва някъде от 60-те, стига до черно-белите редове сега в залата и продължава нататък или по-скоро напред, според думите на самия

Константин Павлов от писмото до Светлин, отпечатано в поканата за вернисажа:

... Напред!

И пак напред!

Сега остава най-зловещото

И най-заслуженото наказание:

Величие!

Безвремие!

Самотност!

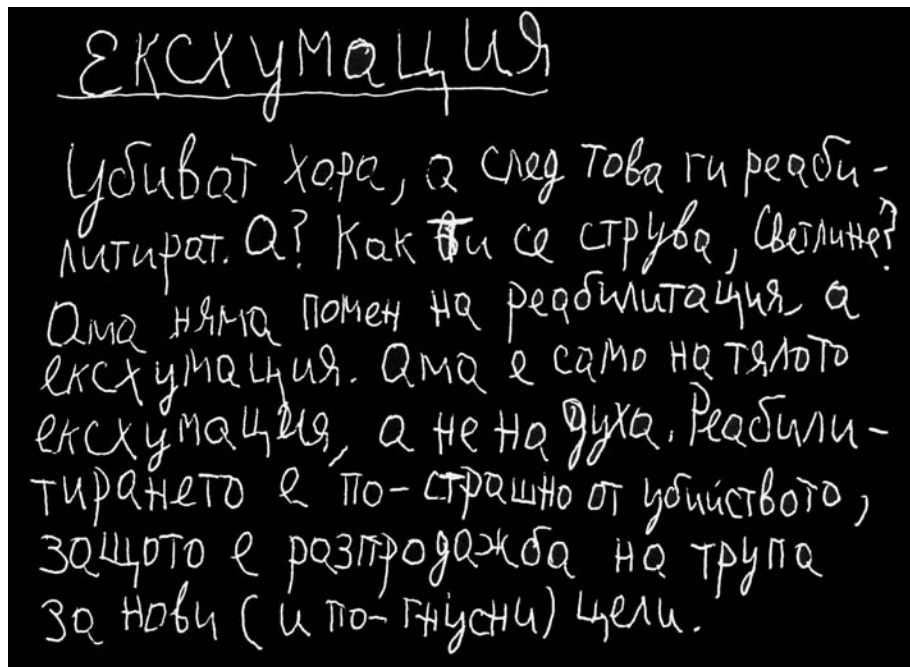
Пустота!

Тази връзка е тиражирана в общественото пространство в различни нюанси, от съвместните книги до шума около оргена „Стара планина“, но поне според мен сега в изложбата е в най-кристализирания си вид.

Нямам друг такъв пример за симбиоза между образ и текст. И то не толкова, защото се захранват един от друг или пък са концептуално свързани, а защото взаимно си преливат по-различно въздействие. Текстът е станал контрастна графика, а живописата – недовършено изречение.

Всъщност, ако започна отначало, поводът за всичко това е бележник, в който Константин Павлов преписва с лявата си ръка фрагменти от стари стихотворения, някои нови текстове и кратки писма – всичките посветени на Светлин Русев – и му ги подарява. Този бележник провокира автора за многобройния цикъл от портрети, рисунки и скици и за тази изложба.

Текстовете – социални, ангажирани, абстрактни, автобиографични – художникът оформя като големи черни „стели“ погредени между портретите и така удар след удар изгражда тежък и потресаващ ритъм. Първичният натиск на лявата ръка на поета се пре-

„Ексхумация“, текст от К. Павлов

Върша в чиста енергия. Втреченият поглед от платната се редува с трептящите гуми от „стелите“. Образът е мултиплициран в платната с еднаква иконография на позата и жеста, за да се прехвърли отвъд портрета в посакрална територия. Само две-три композиции – „Сваляне от кръста“, „Краят на пътя“, „Еретици“ – накъсват реда за кратко, за да потъне после отново в черното между реговете и в плътните зеници...

Единият повежда разговора с въпроси, чиито отговори е прегвкусил и с отговори, чиито въпроси всеки ген се изпречват на пътя на всеки от нас. Другият го продължава с монохромното си съгласие.

*Драги ми Светлине,
аз съм щастлив човек: обичат ме
тези, дето бих искал да ме обичат;
ненавиждат ме точно онези дето
бих им платил да ме ненавиждат.
– Вероятно и с тебе е така.
– Не!*

Накрая редът образ-текст се отваря в ефирните литографии и стихотворенията от един вече познат диалог, поставен в диалога – книгата с 21 стихотворения на Константин Павлов и 21 литографии на Светлин Русев, издадена по случай 70-годишнината на поета през 2003 г. от Иво Масларски.

Те са и като многооточието в този разговор с продължение.

Светлана КУЮМДЖИЕВА

V НАГРАДА ЗА ЖИВОПИС НА ГРАД УТЕБО - ИСПАНИЯ

Конкурсът е организиран от Общината на гр. Утебо.

Участници:

Могат да участват художници от всяка националност без възрастови ограничения с една оригинална творба, която преди това не е била награждавана в друг конкурс или изложба.

Информация за конкурса – sbhart.com. Формуляр за участие може да намерите в „Деловодство“ на СБХ.

СРЕЩА НА ХУДОЖНИЦИ ОТ ПЕТ КОНТИНЕНТА

От 10 до 20 септември 2007 г., „Les Seize Anges“, френска асоциация на художници, кани творци в Париж, на среща на живописци от петте континента в Рюей-Малмезон и Вилпент.

Изложбата, която продължава 5 седмици – от 12 септември до 14 октомври 2007 г., ще представи работите на 100 художника на две различни места: в град Рюей-Малмезон и във Вилпент.

И двете места са близо до Париж – до тях се стига с метро и влак. Информация за изложбата – sbhart.com и деловодство на СБХ

TALENTE 2007

Международен панаур на занаятите – Мюнхен, 8 – 14 март 2007 г.
Специална изложба „TALENTE 2007“

Цел на панаура:

Новото поколение в областта на приложните изкуства и технологиите ще има възможност да покажат творбите си в международен конкурс „TALENTE 2007“ по време на Международния търговски панаур на занаятите в Мюнхен, и да насърчи младите хора с особени умения и сръчност.

Краен срок за подаване на молби за участие: 1 октомври 2006 г.

Условия:

Участниците се избират от всички занаяти и технологии и трябва сами да са създали продукта. Възрастовата граница в областта на занаятите е до 30 години, а в областта на технологиите – до 35. Поканват се творци от цял свят – занаятчии, производители, приложници, дизайнери, учени и инженери, да представят собственооръчно направени предмети в международен конкурс.

Предметите трябва да бъдат нововъведения в съответната област. Те ще бъдат представени на „TALENTE 2007“ в Мюнхен, Германия като специална изложба на Международния търговски панаур за малки и средни предприятия от 8 – 14 март 2007 г. на площ от 600 кв.м.

Наред с творбите на приложните занаяти, експонатите ще бъдат представени на широка аудитория, а международно жури ще присъди наградите на „TALENTE 2007“. Ще бъде отпечатан и каталог.

Изпращането на предметите е безплатно. Конкурсът е публично субсиди-

ран. Това включва пространството на самия панаир, каталога и транспорта на предметите го и от Мюнхен.

За допълнителна информация, моля обърнете се към:
sbhart.com, „Деловодство“ СБХ и
Dr. Titus KOCKEL
Handwerkskammer fuer Muenchen und Oberbayern, Max-Joseph-Strasse 4, 80333 Muenchen, Germany
Tel: + 49 89 5119-293; Fax: +49 89 5119-245,
Titus.kockel@hwk-muenchen.de,

55 PREMIO FAENZA ЗА МЛАДИ ТВОРЦИ

Международен конкурс за съвременно керамично изкуство 2007

Условия за участие

Международният конкурс за съвременно керамично изкуство не поставя ограничения за темите и е открит за индивидуални творци, или асоциации, чийто членове няма да са по-възрастни от 40 години на 31 декември 2006 г.

Информация за конкурса – sbhart.com и деловодство на СБХ

ИЗЛОЖБА НА ДЕСЕТОТО МЕЖДУНАРОДНО ТРИЕНАЛЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИЯ ПЛАКАТ МОНС 2007

Целта на Десетото международно триенале на политическия плакат е да сравни най-добрите автори на политическия плакат от цял свят и насърчи еггоизразно средство, което е в същото време оръжие и свидетелство.

Информация за триеналето – sbhart.com и деловодство на СБХ

МЕЖДУНАРОДЕН КОНКУРС ЗА ПЕЧАТНА ГРАФИКА, ОРГАНИЗИРАН ОТ PAINTING AND SCULPTURE MUSEUM ASSOCIATION, ИСТАНБУЛ

Информация за конкурса – sbhart.com и деловодство на СБХ

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,
УВЕДОМЯВАМЕ ВИ, ЧЕ ПРЕЗ М. АВГУСТ 2006 Г.
АДМИНИСТРАЦИЯТА НА СБХ И НА ТФ НА СБХ
ЩЕ БЪДЕ В ГОДИШЕН ОТПУСК.
ПЪРВИЯТ РАБОТЕН ДЕН
ЩЕ БЪДЕ НА 1 СЕПТЕМВРИ 2006 Г.

На 31 юли 2006 г. в Министерството на културата – Евро-Български културен център, изложбена зала „Средец“ се открива шестата самостоятелна изложба на младия художник **Калин Антонов** – „**Вълшебен цвят**“.

На 11 октомври 2006 г. на III етаж на Шипка 6 ще се открие изложбата „**Рисунката**“, посветена на **110 гог. от създаването на НХА**. На всеки участник се предоставят до 2 линейни метра и може да представи до 3 броя рисунки. Приемане на работите – 5 октомври 2006 г., журиране: – 6 октомври 2006 г.

ОБЯВА ЗА КОНКУРС

Във връзка с обявата за конкурса за построяване на конен паметник на Цар Калоян във Варна, на свое заседание на 29 юни т.г., Инициативният комитет реши: Конкурсът е национален и анонимен в два кръга.

В първия кръг се представя идейния проект, а във втория – спечелените първите три места с детайлен проект. При безспорен победител в първия кръг се прави пряко възлагане и втори кръг не се провежда.

Обхват – пространството на площад „Независимост“.

Цел – да се увековечи победата на българското оръжие и пълководческият гений на Цар Калоян при превземането на Варна и възвръщането ѝ към България на 24 март 1201 г. чрез монумент с трайно присъствие в градската среда.

Задача – с пластични средства на архитектурно-художествения език да се увековечи победата на Цар Калоян при Варна и приноса му за утвърждаване на българската държава в Европа.

Срокове: Регистрация и получаване на материалите – до 7 август 2006 г.;

Представяне на проектите – най-късно до 16.00 часа на 7 август 2006 г.;

Журиране и обявяване на резултатите – 14 дни след изтичането на срока за предаването на конкурсните проекти – 1 септември; Организиране на изложба и публично обсъждане на проектите – 10 дни след обявяването на решението на журито за резултата от конкурса. Финансиране и награди – на победителя в конкурса ще бъде възложено цялостното проектиране и изпълнение на обекта, по допълнително договаряне с обявителя. **Наградите са на следната стойност:**

I награда – 5000 лева; II награда – 3000 лева; III награда – 2000 лева.

Забележка: премираните проекти стават притежание на обявителя на конкурса, при запазване на авторските права. Участниците в конкурса се регистрират в посочения в обявата срок, в общински съвет Варна с адрес: за адмирал Христо Контров – бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 43 стая 201, тел. 052 659139, факс 052 25 70 97. *Пакетът от документи за участие в конкурса се закупува от г-жа Мария Кънчева, стая № 1006 на Община Варна, срещу такса от 50 (петдесет) лева, преведена на банковата сметка на инициативния комитет: Корпоративна търговска банка – клон Варна, BIC код KOPR BG SF, банкова сметка: IBAN BG69 KOPR 9220 1005 4877 01.*

Материалите се предават в сградата на Община Варна на посочения адрес. За проекти, изпратени по пощата, важи датата на пощенското клеймо.

Подробна информация за конкурса може да се получи от г-жа Мария Кънчева на тел. 052 659 226; 0886078266 или от секретаря на Инициативния комитет г-н Асен Кожухаров на тел. 0886 158219. Прегледател на ИК: Хр. Контров

Секция „Дърворезба“

Традиционният симпозиум по дървопластика в Бързия ще се състои от 17 до 30 септември т.г. Темата на симпозиума е „Легенди“. Желаящите да участват в него, следва да представят проекти (макет или скица) и творческа биография в СБХ, ул. „Шипка“ 6 – секция „Дърворезба“ до 24 юли 2006 г.

Секция „Скулптура“

На общо събрание на секция „Скулптура“, проведено на 31 май т.г. бе утвърдена тарифа за оригинални авторски скулптурни произведения (минимални цени в траен и нетраен материал). Тарифата е съгласувана с Дружество за управление и защита на авторските права „ИЗА – АРТ“ и ще бъде включена в раздел „Изобразителни изкуства“ на следващото издание на тарифата на „ИЗА – АРТ“. Публикуваните цени влизат в сила от 31 май т.г. Същите са на разположение в секция „Скулптура“ и в деловодството на СБХ

През м. декември т.г. в салона на ул. „Шипка“ 6 – I етаж, ще се проведе традиционната национална скулптурна изложба.

В изложбата могат да участват и не членове на СБХ и да бъдат представени произведения на малката пластика, на по-машабни скулптурно-пространствени решения, без ограничения на размера, а също така медали, плакети и релефи. Авторите могат да представят своите виждания и концепции за съвременната скулптура, както и да защитят вижданията си, следвайки класическите форми на изразяване. Всеки автор може да представи до 3 свои произведения.

Датата на изложбата ще ви съобщим в следващия бюлетин.

В бр.№ 4 на Бюлетина на СБХ беше поместена информация за изложбата „Изкуства на обществения форум“, организирана от САБ и СБХ.

Каним ви да вземете участие в изложбата, индивидуално или в колектив с архитект. Възможно е участието и на по-големи колективи. Обект на предложенията е вашето виждане и отношение към изграждането и оформлението на градската среда на нашата столица. Заявки за участие в изложбата може да направите в САБ при арх. Васил Вълчев.

Секция „Дизайн“

Събранието на секцията, което трябваше да се проведе на 28 юни т.г. се отлага за 14.09.2006 г. от 17.30 часа в Заседателната зала на СБХ – ул. „Шипка“ 6.

VIII Летен салон на частните галерии се открива на I и II етаж, СБХ, „Шипка“ 6 на 4 август в 18 часа. Салонът продължава до 18 август.

ИЗЛОЖБЕН ПЛАН СБХ месец септември 2006 година, ул. „Шипка“ 6

Изложба – Македонска графика – Вернисаж 5.09-25.09, IV етаж

Ретроспективна изложба Атанас Пачев (1926-1999), 7 – 19.09, III етаж, 18 ч.

Изложба – „Варшава в София – Съвременна полска живопис и графика“, 8.09-30.09, I, II етаж, 18 часа

Изложба – Красимир Яков – скулптура,

20.09-05.10, III етаж, 18 часа

Юбилейна изложба – Георги Петров – живопис, 27.09-15.10, IV етаж, 18 часа

ГАЛЕРИЯ „РАЙКО АЛЕКСИЕВ“, УЛ. „РАКОВСКИ“ 125

Ретроспективна изложба „Веселин Стайков (1906-1970)“ графика ще се открие на 01.09, 18 часа

СБХ и „Пиреос-Евробанк“ – „Партньори в изкуството“ представят Иван Нинов – графика на 21.09, 18 часа

От 18 до 26 май т.г. Община Сапарева баня и СБХ проведеха международен пленер за живопис (акварел, лави, гваш) „Дерманя“ 2006. Особени заслуги за неговото организиране има кметът на гр. Сапарева баня Сашо Иванов. Участваха художниците: Антония Мицова, Богдана Кантраш (Румъния), проф. Васил Вълев, Димитър Касабов, Иван Кънев, Иван Грахълъв, Илия Миноски (Р. Македония). Със специална покана от страна на кмета взеха участие проф. г-р арх. Младен Мирянов и Кирил Николов – оператор. Уредник на пленера беше Васил Крапчански.

На 25 май Весела Ножарова откри юбилейната изложба на Христо Бараковски в Историческия музей – Благоевград.

На 7 юни в галерия „Арт 36“ се откри изложба – „Колажи“, ръчна хартия на Златка Андеева.

На 8 юни в НХГ бе открита изложба – живопис на Любен Гаугаров, посветена на стогодишнината му.

От 8 до 22 юни във Фестивалния и конгресен център, Варна, 35-годишната творческа юбилей отбеляза Раго Мурзов – живо-

пис и графика – 35 творби.

На 14 юни в СБХ на „Шипка“ 6 бе открита изложба „Константин Павлов – запущени, Светлин Русев – незавършени портрети... рисунки, живопис“.

На 15 юни Дора Кънчева откри на ул. „Шипка“ 6 – СБХ, юбилейна, ретроспективна изложба – живопис.

„Черно на бяло“ бе мотото на изложбата на Георги Савов, Дарина Цурева и Борис Колев, открита в НХГ, София, на 15 юни.

На 22 юни бе открита Национална студентска изложба „Свят и цвят“, малък формат, град Дупница. Организатори: Висш педагогически колеж „Свети Иван Рилски“, група Цвят – България и Общинска галерия „Околийска къща“. До участие бяха допуснати 17 автора от Велико Търново, Плевен, Бургас, Благоевград и Дупница, които се представиха с 47 творби. Присъдени бяха 3 награди и 5 почетни грамоти, осигурени от спонсори от Дупница.

На 2 юли в Община Смолян бе открита втората по големина църква в България – „Свети Висарион Смолянски“. Иконостасът в църквата, широк 14 м и висок 7 м, както и Владишкият трон са дело на проф. Кънчо Цанев. Двата простикуриума в църквата са изработени от неговия син, гоцент Роберт Цанев.

Борис Николов се представи със самостоятелна изложба, озаглавена „Скулптура в пространство“ в галерия „Сезони“ и открита на 11 юли 2006 г.

На 14 юли в галерия „Артин“ Дария Василянска откри своя изложба – живопис под надслов „С поглед към по-красивите неща“.

„ПОЗНАНИЕ, ОБЕКТ, ПРОСТРАНСТВО“

Традиционната вече в хронографията на художествения живот експозиция на малка пластика и рисунка, унифицирана от секция „Скулптура“, се провежда в Националния изложбен център за съвременно изкуство през първата половина на месец юни. Избраното от организаторите текстуално въведение: „Познание, обект, пространство“, свидетелства за желанието им да бъдат проблематизирани някои от формалните измерения на изкуството, реализирани в различен вид произведения, техника и стил. Авторите на представените сто петдесет и една камерни скулптури и над сегемдесет рисунки, принадлежат към различни творчески генерации, в това число и към най-младите, с респективно различна логика на образно и пластическо възприятие. Съпоставени в свободно пространство и върху стените, обектите на изложбата създават една госта многозначна и разноезична художествена среда, чиято селекция има своите основания в стремежа да бъдат открити, както особеностите на индивидуалния стил, така и наличието на общи тенденции. Интересен сам по себе си, при цялата му ординерност, остава въпросът доколко конструираната на такъв принцип изложба, независимо от стойността на конкретните прояви, реално отразява някои от смисловите и визуални интерпретации, характерни за гледните точки на съвременното изкуство.

Доколкото по правило, рисунката се мисли като изобразителна дейност, в която се постига висока степен на спонтанност и художествена идентификация, този раздел дава възможност

сравнително ясно да се проследят отклоненията в културната схема на експозицията. И независимо, че значителна част от произведенията трудно се вписват в категориите на еднозначните класификации, като цяло преобладават сравнително големите формати, със съответстващото им синтетично-монументално звучене. Впечатление прави почти всеобщия интерес към експериментиране с разнообразни техники и рисунъчни материали, чиито ефекти, естетизират функциите на художествения език. Авторите като Д. Сотиров, Ан. Ангелова, Пл. Братанов, Т. Христова, Ив. Аврамов отразяват една обща позиция към аскетизъм на изразните средства, синтезирана опростеност и иносказателност на избрания мотив. Изведените им до категорично композиционно и фактурно въздействие рисунки, иконизират действителността чрез стабилна система от образи и знаци. Близост с тази тенденция се проявява и в произведенията на Н. Янакиева, Ст. Лазаров, Б. Вълева, Й. Хадживанова, Н. Митич, където формалната строгост е разнообразна от деликатни живописни или колажни ефекти, активиращи условното въздействие на пластиката. По-екстравертен, драматично-експресивен ефект имат рисунките на Пл. Братанов и В. Кулев. Сред почитателите на класическите техники и художествени ценности могат да бъдат посочени Др. Милев и Д. Янева, в чиито произведения чистотата на рисунъка и условния повествователен мотив акцентират митопоетичната страна на изкуството. При редица автори, като Б. Русinov („Движение“) и Б. Живков

(„Боговища“ I, II, III) откриваме инспирации от различни нива на културната традиция, съпоставка на реални с архаични и фантастични кодове и символи. Подобни решения, впрочем характерни и за скулптурата, насочват вниманието към един типологичен за българското изкуство през различни периоди процес, на наративен диалог с наследството на различни културни зони, изразяващ отношението на личността към колективната стилова мисловност.

В лимитираното пространство на скулптурата също съжителстват доста разнообразни в пластическо, тематично и концептуално отношение произведения. Голяма част от авторите са особено последователни в предпочитанията си към „отключване“ на изразния потенциал на материала, свободно експлоатиран в овеществяването на идеята. Периметърът, върху който се извършват подобни експерименти обхваща, както фигуративни и абстрактни, така и по-скромно представените в изложбата концептуални решения. С репликирането на христоматийни етапи от развитието на модерното изкуство се срещаме в пластиките на Ив. Аврамов („Фигура“ I-III), Г. Жеков („Посвещение на Джакомети“), Ст. Влагов, Н. Диков, където ирационалното развитие на връзките и ажурната лекота на вибриращите силуети ни връщат към парадоксите на сюрреализма. В абстрактните пластики на Цв. Христов („Ин и Ян“), Ив. Чолаков („Пробуждане“), Ч. Велев („Процес“), Т. Цанова, присъства първично, универсално чувство за сила на формата, изразено в статичното напрежение на камъка или в оголената арматура на

Богомил Живков – „Знак“

метала. Произведения от този тип насочват интереса повече към структурния живот, конструктивните единици и енергия на материала, извън обективния могод на откритата фигуративност. В самата четивност при изграждането на обекта, се изразява примитивизъм от хетерогенен тип – компактността на гревното формообразуване или „изкуствеността“ на синтаксиса, характерна за модернистичната скулптура през 20-ти век. Обединени от интереса към различните дискурси на традицията, Б. Живков, Р. Русинова, Др. Милев, Пл. Братанов, Л. Магжарова, Р. Гелов, Д. Маламски, използват популярни и широко интерпрети-

руеми знаци от античността, фолклора или гревно-източното изкуство. Тази доста голяма група от автори превръща потенциалните възможности на художествената памет в устойчиви медиатори към една променена и търсеща, модерна сетивност. Фигуративните артикулации в пластиките на М. Гергова, М. Мирчев, Д. Сотиров съчетават подчертано уважение към изискания естетизъм на формата и възможностите на „благородните“ материали в скулптурата. Ограничен от инцидентността на проявите в изложбата, скулптурния портрет също намира диаметрално противоположните си редакции в творбите на Т. Ламбов и Д. Остоич. Истинско изключение на този фон е концептуалната работа на Т. Драганова „Континуум“ – асамбляж от гървени модули и железни обръчи, къде-

то първичната изразност на моделите рашите конструкцията форми и материали е конципиран от текстуален мотив. Полярен, „илюстративен“ като замисъл подход, демонстрира Т. Пазова чрез предварително загадените връзки в композиция от осем елегантни, прецизно разработени пластички по идентичен мотив („Пътешествията на Таничка – Паличка“).

В крайна сметка, с активната среща между видовете изкуства, изложбата се оказва представителна за част от конвенциите в съвременния художествен живот. Тя описва присъствието на една трайна ситуация на акцентирание върху комуникативните механизми на изкуството, версифицирана по специфичен начин от различни поколения и личности.

Бойка ДОНЕВСКА

ПАВЕЛ КОЙЧЕВ – „ВИСОКОМЕРНА РАЗХОДКА“

ГАЛЕРИЯ „РАЙКО АЛЕКСИЕВ“ – 30 МАЙ – 12 ЮНИ 2006 Г.

На 30 май в галерия „Райко Алексиев“ приятели и колеги на скулптура Павел Койчев присъстваха на специално събитие – честването на рождения му ден.

В пълната с гости галерия неволно чух част от разговор между мъж и жена, които отбелязаха, че той (г-н Койчев) винаги кани различни интелектуалци. Те много точно определиха отбраният кръг от почитатели, ценящи или симпатизиращи на творчеството му, чието присъствие създаде атмосферата на мило тържество и на културно събитие, а не на „светско парти“, цялящо медийна изява каквато за радост или съжаление липсваше.

Споменах културно събитие, тъй като домакинът, като знак на внимание към всички дошли да го почетат, освен традиционната почерпка (един хубав наш обичай) получиша и подарък от него – привилегията първи да видят новата му изложба, наречена „Високомерна разходка“.

В галерията бяха експонирани шест скулптури, разделени на три двойки (мъж и жена), които в първият момент смайват но и забавляват зрителя, не толкова със своята високомерност, а повече със своята високомерност от 5 метра, невероятна не само за вътрешно, но и за открито пространство. Облечени в модни грехи, те правят своята разходка с високо вдигнати глави, „приютени“ заг ограджение от мрежа, върху която са шамповани зелени листа.

Въпреки че сравненията не винаги са най-добрия подход за анализ на произве-

Павел Койчев – „Високомерна разходка“

дене на изкуството или творческа изява, „Високомерна разходка“ безспорно е синтез, съдържащ в себе си реминисценции от предишни представяния на автора – от една страна, тя е с изявено социална тематика а от друга в нея продължава да се развива една нова гледна точка по отношение на художествения похват, която би могла да се определи като конструктивистка, най-ясно изразена с изложбата „Скулптури от оникс“ (НХГ, април 2006 г.)

Както и при скулптурите от оникс обект на интерпретация е човешкото тяло, тема специфична за творчеството му, представено като сбор от геометрични плоскости. Авторът експериментира пресъздавайки го с нов материал, търсейки една различна от досегашните визии, но въпреки това и в тези работи се усеща онзи, бих го нарекла павелкойчевски маниер, почерк, подпис на стилизация на формата, чист контур и балансирани обеми.

Както отбелязах и тук основните модули са плоскости с геометрични форми, но не очаквайте да видите нещо познато.

Пространствено-конструктивният подход при създаването на скулптурата е нов. Градивните елементи не са съчетани посредством съединяването им, цялящо стабилни затворени триизмерни обеми, а с насладването им те изграждат разчупена вертикална двуизмерна плоска конструкция. Тя маркира основните контури и се явява „скелета“ на фигурата.

Скулптурите са направени от стиропор. Това не е непознат за автора материал. В „Градски пейзажи“, „Стагото“ и т.н. той присъства като част от цялото в комбинация с естествени материали, но сега за пръв път е използван самостоятелно. В опозицията форма-материал е трудно да се определи, кое е първичното. При тълкуването на този проблем има няколко момента, свързани с материала – той е лек и това му качество дава възможност за изграждането на рабо-

ти с големи размери, естеството му не позволява такава прецизна детайлизация, като глината например и това, но само го някъде, обяснява генезиса на формата. Освен това е евтин и кореспондира с идеята за изкуственост и фалшивост. Последните два аргумента представят другата страна на тази изложба – както споменах в началото тя е с изявено социална насоченост.

П. Койчев неуморно прогължава да отстоява, колкото и клиширано да звучи, своята гражданска позиция по един от болните проблеми на съвременното ни общество – опазването, или по-точно унищожаването на природата. Затова експонатите не се продават, изложбата показва некомерсиалното в най-чистия му вид, за да се акцентира изцяло на проблема, неосъзнат все още от много хора.

Идеята за тази екстравагантна и същевременно енигматична интерпретация е заимствана от модните дефилета. За него тази форма на човешка изява носи негативна емоция и той я иронизира, но по един елегантен начин, без гротеска или изопачаване. Това го провокира да избере и такова ситуиране в галерийното пространство. „Персонажите“ му не просто се разхождат, а дефилират (г-н Койчев е класик и ги е облякъл стилно и с вкус) и са разположени в кръг.

Всъщност усвояването на пространството, наред с пластичните решения са основните задачи, които авторът си е поставил. Той е поканен да направи изложба в галерията и именно пространството става водещият фактор за създаването на „Високомерна разходка“. То е гостатъчно високо и гостатъчно широко и позволява експонирането на големи скулптури, а също и постигане на ефекта на изолационност, допълнен от оградението от мрежа.

Моментното действие (революцията са с кратка темпоралност) има за цел да изведе не само липсата на отношение, но и на духовна същност. Затворили се в един изкуствен свят, огрени с изкуствена светлина, с изкуствени тела, създадени чрез стимулатори или силикон, покрити с изкуствен бронзов тен купен в солариума дефилиращите са толкова ангажирани със своето инфантилизирано свръхего, че дори не са в контакт помежду си, забравили за изначалното в човека, това че е създаден, зависим и част от природата. Затова оградата-природа за тях е до кръста, те са над нея и смятат, че тя може да им бъде подвластна или въобще не мислят нищо по този въпрос.

В „Къщите, лятото и морето“ една от идеите беше противопоставянето на необратимите следствия от човешката намеса. Във „Високомерна разходка“ се представя „главният герой“ на този геструктивизъм – човекът. Полюбопитствах дали за този проект г-н Койчев е имал предвид определени хора или по-конкретно някоя от т.н. „VIP персони“. Отговори ми, че не е търсил буквалният прочит, а фикцията. Това е представата му за човека на XXI век, глобално, без фиксирани на класа, прослойка или националност.

При откриването на изложбата г-н Иво Хаджимишев отбеляза, че високомерните са в центъра на галерията, а ние останалите, за които оградата-природа беше над нас и бяхме от другата ѝ страна, сме избутани в страни. Да така беше. Но ние бяхме повече.

Екатерина ЦАНЕВА

ИЗЛОЖБА НА ДОРА КЪНЧЕВА - 15-29 юни 2006, „Шипка“ 6

Навлизайки в образния свят на Дора Кънчева, тази мила, външно спокойна, но вътрешно силна и необикновено чувствителна жена – сякаш имаме усещането, че пристъпваме прага на една особена територия, заредена с висок емоционален градус, празнична и едновременно делнично-естествена.

Художничката се е самоосъществила изцяло и напълно в своите картини с онази непосредствена простота и жизнена убедителност, която е свойствена единствено на родените таланти.

Истинската и стихия е живописата и само живописата. И рисунката, и формата, и пространството, и композицията, и подбор на сюжета или мотива са реализирани и въплътени чрез борбата на контрастите или хроматичните съответствия, чрез богатството на гамите. Преди да бъде предмет или фигура, картинният образ е концентрация на цветовете, на нюанси, на фактурни натрупвания, на тонални напрежения или отпускания.

Водещо при Дора Кънчева е чувството, интуицията, непогрешимото

Дора Кънчева - „Пейзаж“

Изкуство, думи...

усещане за баланс на картината. Така се постига единството на живописния образ. Лирични или експресивни, хармонични или умишлено дисонантни, нейните платна са сложни полифонични багрени съзвучия. Художничката обича реалното богатство на предметните форми, на облаците, водата, тревите и гърветата, играта на светлината, напластяванията на колоритните маси и на пространствените планове. Често избира множествеността вместо простото единство и по неповторим, уникален начин успява да достигне до цялостно органично въздействие. Това вродено и наследствено чувство – баща и също е живописец – е сходно на абсолютния слух в музиката. Ето защо имаме усещането, че независимо от еволюционните изменения на нейното изкуство във времето, авторката сякаш отведнъж, и за цял живот, е открила себе си и своето живописно криво.

Спонтанната връзка на художничката със заобикалящата я действителност, нейната способност към

непрестанно чувствено и визуално „самозареждане“ естествено я насочват към пейзажния жанр, в по-малка степен и към натюрморта. Нейните композиции са органично единство на природа, архитектура, фигури и пространство, озарени от постоянно вътрешно горене. Крайморски мотиви, стари къщи, характерни български ландшафти – всичко това под четката на Дора Кънчева се превръща колкото в личностно светоусещане, толкова и в типични образи, които ѝ отреждат достойно място в панорамата на съвременното българско изкуство.

Живописца на Дора Кънчева е жициутвърждаваща, тя носи радост, но в никакъв случай не е „външно красива“ и „приятна за око“, защото е истински изстрадаща, осмислена като пластична философия и утвърждава тържеството на битието в неговото единство на визуално богатство и високи духовни стойности.

Чавдар ПОПОВ

IN MEMORIAM

СТАНКА ПРОКОПОВА
(1946 – 2006)

СЕРГЕЙ ПЕТРОВ
(1918 – 2006)

ЙОРДАН ДЕНЕВ
(1928 – 2006)

ПОКЛОН ПРЕД ПАМЕТТА ИМ !